Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2025)0200

Situationen i Colombia efter den senaste vågen av terrorangrepp

Europaparlamentets resolution av den 11 september 2025 om situationen i Colombia efter den senaste vågen av terrorangrepp (2025/2855(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Colombia,

– med beaktande av kommentarerna från vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik Kaja Kallas vid Europaparlamentets plenarsammanträde den 17 juni 2025, om hotet mot demokratiska processer och fred i Colombia efter det att den colombianska senatorn Miguel Uribe Turbay skjutits bakifrån under ett möte,

– med beaktande av uttalandet av den 11 augusti 2025 från talespersonen för Europeiska utrikestjänsten efter senator Miguel Uribe Turbays död i Colombia,

– med beaktande av uttalandet av talespersonen för FN:s generalsekreterare António Guterres den 11 augusti 2025,

– med beaktande av uttalandet av den 12 augusti 2025 från presidiet för delegationen för förbindelserna med länderna i Andinska gemenskapen om den senaste vågen av politiskt våld i Colombia, inbegripet mordet på den colombianska senatorn Miguel Uribe Turbay,

– med beaktande av uttalandena från Interamerikanska kommissionen om mänskliga rättigheter om Colombia, särskilt uttalandet av den 15 augusti 2025 där man fördömer mordet på Miguel Uribe Turbay i Colombia och uppmanar staten att garantera säkerheten för politiska ledare,

– med beaktande av uttalandet från Amerikanska samarbetsorganisationens generalsekretariat den 11 augusti 2025

om den colombianska senatorn Miguel Uribe Turbays bortgång,

– med beaktande av artikel 136.2 och 136.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. I årtionden, och särskilt nu till följd av den pågående upptrappningen, har Colombia bevittnat en ihållande och föränderlig dynamik med väpnat våld och terroristvåld, samtidigt som säkerhetssituationen, den allmänna ordningen och de humanitära förhållandena stadigt har försämrats i både landsbygds- och stadsområden, genom ökad tvångsförflyttning, begränsad rörelsefrihet, rekrytering av barn och massakrer.

B. Trots fredsavtalet från 2016 är den pågående upptrappningen av våldet och terroristattackerna alarmerande och har nära koppling till olagliga väpnade grupper såsom ELN (Nationella befrielsearmén) och utbrytargrupper från Farc (Colombias väpnade revolutionära styrkor), däribland den mäktiga Segunda Marquetalia-falangen, falangen Estado Mayor Central som leds av en person som kallar sig Iván Mordisco samt den organiserade kriminella gruppen Clan del Golfo, som fortsätter att utöka sin kontroll över hela Colombia. Dessa grupper tjänar pengar på narkotikahandel, utpressning, kidnappning, olaglig gruvdrift och gränsöverskridande smuggling, använder intäkterna för att finansiera terrorism och angrepp mot civilbefolkningen, och nyttjar allt mer sofistikerade metoder, såsom drönare lastade med sprängämnen. Militära uppgifter visar att det förekom 108 drönarattacker i Colombia under 2024, medan 118 har rapporterats hittills i år. Drönarna används både för att fälla sprängämnen och för att övervaka armétrupper och områden där det genomförs narkotikatransporter.

C. Under året har en rad terroristattacker riktats mot både säkerhetsstyrkor och civila, inbegripet en våg av massakrer i januari 2025 i Catatumboregionen i Norte de Santander som utlöstes av sammandrabbningar mellan ELN-enheter och utbrytargrupper från Farc, där minst 80 människor, däribland civila, dödades och tusentals fördrevs. Andra mer nyligen inträffade attacker i augusti 2025 omfattade bland annat en bilbomb i Cali – den tredje största staden i Colombia – som dödade sex personer och skadade fler än 60, och ett terrorangrepp i Antioquia, där personer från Estado Mayor Central, en utbrytargrupp från Farc, under ledning av en person som kallar sig Iván Mordisco sköt ner en helikopter och dödade minst tolv poliser som genomförde en insats för utrotning av kokaodlingar.

D. Den 7 juni 2025 utsattes Miguel Uribe Turbay, framstående senator från oppositionen och blivande presidentkandidat för partiet Centro Democrático, för ett mordförsök under ett möte i Bogotá. Trots sjukvårdsinsatser dog han av sina skador den 11 augusti 2025. Under månaderna före attacken lämnade Uribe och hans juridiska team in fler än 20 formella begäranden till den nationella

skyddsenheten (UNP) om att utöka hans personskyddsstyrka och varnade för trovärdiga dödshot mot honom; den sista begäran gjordes bara två dagar före skjutningen. UNP vägrade upprepade gånger att utöka skyddet för honom, och samma dag som attacken skedde bestod hans personskyddsstyrka av endast tre personer. Hjärnorna bakom dådet och motiven till det är fortfarande okända.

E. den 7 september 2025 meddelade den colombianska armén att 72 soldater hade tagits som gisslan i Caucaregionen, ett område som tagits över av gerillagrupper och grupper som bedriver narkotikahandel. Soldaterna har sedermera släppts.

F. Dessa händelser utgör en del av ett eskalerande mönster av samordnade attacker i hela landet, vilket visar på olagliga väpnade gruppers förmåga att direkt hota Colombias institutioner och demokrati med den uppenbara avsikten att skapa instabilitet inför valet 2026.

G. Landets president och andra politiska aktörer har ökat polariseringen genom splittrande och aggressiv debatt. Denna retorik har intensifierat den politiska polariseringen, har i stor utsträckning fördömts och resulterat i ett våldsamt politiskt klimat. Senator Uribes juridiska team har lämnats in en formell brottsanmälan till följd av att senator Uribes demokratiska meriter har ifrågasatts och arvet från hans familj har åberopats. Presidenten har bestridit dessa beskyllningar.

H. Narkotikakarteller och gränsöverskridande brottsstrukturer, däribland Cártel de los Soles i Venezuela och andra olagliga grupper, stöder terrorism genom att understödja väpnade grupper inom och utanför Colombia och genom att tillhandahålla vapen, finansiella flöden och säkra områden i gränstrakter, vilket förvärrar den regionala instabiliteten och undergräver Colombias suveränitet och demokrati.

I. Cártel de los Soles, ett påstått venezuelanskt kriminellt nätverk under ledning av Nicolás Maduro och andra högt uppsatta militärer inom regimen, däribland Diosdado Cabello, Jorge Rodríguez, Delcy Rodríguez och general Padrino López, betecknas av Förenta staternas finansdepartement som en särskilt utpekad global terroristgrupp för dess roll när det gäller att underlätta narkotikaterrorism, inbegripet olaglig smuggling av kokain producerat av utbrytargrupper från Farc till Förenta staterna och Europa, tillhandahållande av materiellt stöd och mobilisering av statliga institutioner för att korrumpera militära och rättsliga funktioner.

J. Enligt de senaste uppgifterna från FN har kokainproduktionen i Colombia nått rekordhöga nivåer, med spridningseffekter i Latinamerika, Förenta staterna och Europa.

K. Vissa väpnade grupper som är verksamma i Colombia, såsom ELN, finns redan med på EU:s förteckning över terroristorganisationer. Farc ströks visserligen från denna förteckning efter fredsavtalet från 2016, men utvecklingen av säkerhetssituationen har lett till uppkomsten av nya våldsamma aktörer, som enligt de kriterier som fastställs i EU-rätten tydligt kan betecknas som terroristorganisationer. Detta inbegriper i synnerhet Farcs utbrytarfalanger, särskilt Estado Mayor Central, som har utfört systematiska angrepp mot civila och säkerhetsstyrkor, samt gränsöverskridande kriminella strukturer såsom Clan del Golfo och Cártel de los Soles, som underlättar terroristverksamhet och tillhandahåller skydd och säkra områden i gränstrakter.

L. Efter strategin för total fred har det skett en paradoxal ökning av dessa olagliga gruppers aktivitet och den organiserade brottslighetens territorium och makt i områden där den statliga närvaron historiskt sett varit begränsad. De colombianska myndigheterna har försökt förbättra säkerhetsinsatserna i syfte att bekämpa olagliga utbrytargrupper.

M. Olagliga väpnade grupper, däribland gerillagrupper, utbrytargrupper och grupper sprungna ur paramilitärer, bryter konstant mot internationell humanitär rätt och är direkt kopplade till ökningen av det utbredda våldet och straffriheten i Colombia, vilket påverkar bland annat politiska partier, människorättsförsvarare, journalister och samhällsledare. Den rådande våldsvågen drabbar allt fler människor i allt större utsträckning och på ett allt större antal orter än under tidigare skeden av den väpnade konflikten.

N. Colombias ombudsman (Defensoría del Pueblo) bekräftade att totalt 81 människorättsförsvarare och samhällsledare mördades i landet under de första fem månaderna 2025. Global Witness och Front Line Defenders har rapporterat att Colombia är världens farligaste land för människorättsförsvarare och att av de 324 människorättsförsvarare som dödades i världen mellan januari 2024 och september 2025 dödades 157 i Colombia. Presidenten har för avsikt att föreslå en nedskärning i budgeten för Colombias ombudsman, som har dokumenterat över 1 500 mord på människorättsförsvarare och andra personer sedan ämbetet inrättades 1992. Detta kommer att ha en direkt inverkan på skyddet av de mänskliga rättigheterna i landet i takt med att våldet ökar och kritiska val närmar sig.

O. Under första halvåret 2025 påverkades 1,45 miljoner människor av våld i Colombia – fyra gånger så många som under samma period 2024 – och fler än 70 200 personer tvångsförflyttades, vilket är en ökning med 30 procent jämfört med hela 2024. Rapporter visar på en ökad rekrytering av barn och användning av antipersonella minor.

P. Under 2025 dokumenterade Indepaz-observatoriet 52 massakrer

med totalt 172 offer, och Colombias ombudsman kartlade minst 11 områden i kritiskt humanitärt nödläge till följd av det ökade väpnade våldet framdrivet av den interna fragmenteringen och utvidgningen av minst tio olagliga väpnade grupper, som nu finns på mer än 73 % av det nationella territoriet (i 809 kommuner). Enligt en militär underrättelserapport som citerats av en av landets ledande tidningar, El Tiempo, växte de olagliga grupperna under första halvåret 2025 med mer än 1 000 medlemmar och nådde upp till nästan 22 000 totalt i hela landet. Dessa grupper antas nu finnas i 562 kommuner i 29 av Colombias 32 departement.

Q. EU och Europaparlamentet har varit mycket positiva till fredsprocessen 2016 i Colombia. EU har bekräftat sitt politiska och finansiella engagemang för fredsprocessen i Colombia och fortsätter att övervaka dess genomförande. Det colombianska folket förkastade förslaget i en folkomröstning.

R. Ett starkt och demokratiskt Colombia är avgörande för den regionala stabiliteten och säkerheten i Latinamerika.

1. Europaparlamentet fördömer i starkast möjliga ordalag mordet på den colombianska senatorn och blivande presidentkandidaten Miguel Uribe Turbay och uttrycker sitt deltagande med hans familj och anhöriga.

2. Europaparlamentet betonar att mordet på Uribe inte är en isolerad tragisk händelse, utan en del av ett bredare klimat av politiska hot och våld i Colombia. Parlamentet upprepar sitt stöd för alla colombianer som förkastar våld och kräver en framtid fri från korruption och samröre med brottslingar.

3. Vidare fördömer och beklagar Europaparlamentet den senaste tidens våg av terrorangrepp och dödandet av och den allmänna upptrappningen av våldet mot politiska aktörer, offentliga personer, människorättsförsvarare, journalister, samhällsledare och säkerhetsstyrkor, händelser som har skakat Colombia och haft en mycket skadlig inverkan på landets sociala sammanhållning och stabilitet.

4. Europaparlamentet uttrycker sitt deltagande med familjerna till de många offren, varav många var medlemmar av säkerhetsstyrkorna, och med det colombianska folket.

5. Europaparlamentet uppmanar myndigheterna att i största möjliga utsträckning utreda dessa terrorangrepp, inbegripet mordet på Miguel Uribe Turbay, så att förövarna kan ställas inför rätta. Parlamentet lyfter fram att för att ställa förövarna inför rätta måste myndigheterna utreda inte bara de personer som utfört gärningarna, utan även hjärnorna och drivkrafterna bakom dem.

6. Europaparlamentet uppmanar med kraft de colombianska

myndigheterna att identifiera motiven och alla faktorer bakom den oroväckande upptrappningen av våldet och terrorangreppen, att fortsätta att åtgärda orsakerna till konflikten, att säkerställa ett fullständigt skydd av de mänskliga rättigheterna i hela Colombia och att bygga upp en kultur av fred och dialog för konfliktlösning.

7. Europaparlamentet noterar med stor oro den spridning och konsolidering av organiserad brottslighet och urskillningslös terroristgruppsverksamhet som sker i Colombias gränsregioner mot Venezuela. Parlamentet betonar att dessa områden har blivit korridorer för narkotikahandel, vapensmuggling och penningtvätt som underlättas av gränsöverskridande strukturer såsom Cártel de los Soles, och att Förenta staterna har åtalat och riktat sanktioner mot den venezuelanska regimens högst uppsatta tjänstemän till följd av deras dokumenterade inblandning. Parlamentet understryker att denna gränsöverskridande förbindelse inte bara underblåser terrorism och stärker colombianska rebeller och utbrytargrupper, utan också utgör ett direkt hot mot den regionala stabiliteten, det demokratiska styret och Colombias suveränitet. Parlamentet uppmanar med kraft de colombianska myndigheterna att utreda kartellfinansiering och åtala kollaboratörer i Colombia, särskilt genom att följa och avbryta de gränsöverskridande finansiella flöden som används av karteller och som går via banker, guldutvinningsföretag och bulvanföretag, modernisera övervakningen och intensifiera insatserna mot narkotika samt stärka det regionala samarbetet och de gemensamma underrättelsemekanismerna.

8. Europaparlamentet välkomnar EU-medlemsstaternas konkreta bidrag i detta avseende, såsom det italienska initiativet ”Falcone-Borsellino” som är utformat för att hjälpa länder i Latinamerika och Karibien att bekämpa gränsöverskridande organiserad brottslighet samt tillhandahålla tekniskt stöd och bistånd, utbildning och god praxis på området för rättvisa och säkerhet.

9. Europaparlamentet anser att provocerande uttalanden som sprids av presidenten och andra politiska aktörer har medverkat till att öka polariseringen och det politiska våldet, hatpropagandan och instabiliteten i landet. Parlamentet uppmanar de colombianska myndigheterna, politiska ledare och det civila samhället i allmänhet att göra sitt yttersta för att förhindra att våldet trappas upp, genom att öka säkerhetsåtgärderna och avstå från att förvärra polariseringen i landet genom provocerande uttalanden. Parlamentet påminner de colombianska myndigheterna om det akuta behovet av att skydda politiska aktörer, offentliga personer, människorättsförsvarare, journalister och alla medborgare som utövar sina demokratiska rättigheter, och uppmanar till omedelbara åtgärder för att stärka skyddet av dem.

10. Europaparlamentet uttrycker oro över den dokumenterade ökningen

av det politiska våldet mot kandidater och ledare under 2025, vilket kan riskera att undergräva valgarantierna och allmänhetens förtroende för de styrande institutionerna. Parlamentet efterlyser transparent kommunikation från institutionerna, tillräckliga resurser till valmyndigheterna och kraftfulla säkerhetsåtgärder för att säkerställa att de förestående valen 2026 genomförs på ett fritt och säkert sätt.

11. Europaparlamentet uttrycker sin oro över den fortsatta straffriheten och hindren för tillgång till rättslig prövning i fall av allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna. Parlamentet betonar att kampen mot straffrihet är avgörande för att förhindra att brottsliga handlingar och terrorangrepp upprepas och för att garantera ett fullständigt utövande av politiska rättigheter.

12. Europaparlamentet begär att kontoret för FN:s högkommissarie ska stärka sin närvaro i Colombia och att mandatet för FN:s kontrolluppdrag i Colombia ska fortsätta.

13. Europaparlamentet uppmanar rådet och vice ordföranden/den höga representanten att uppdatera EU:s förteckning över terroristorganisationer för att återspegla den nuvarande verkligheten i Colombia och i regionen i stort. Parlamentet uppmanar med kraft rådet att utöver de organisationer som redan ingår i förteckningen, såsom ELN, ta med i synnerhet Clan del Golfo, Farcs utbrytarfalanger, särskilt Segunda Marquetalia och Estado Mayor Central, samt Cártel de los Soles, en organisation som förser Colombias väpnade terroristgrupper med stöd, skydd och logistik. Parlamentet betonar att det är mycket viktigt att identifiera dessa aktörer som terroristorganisationer enligt EU-rätten för att stärka det internationella samarbetet, bryta upp deras finansiella nätverk och öka stödet till Colombias institutioner och demokrati samt till skyddet av civilbefolkningen.

14. Europaparlamentet erkänner de positiva effekterna av den nu avslutade EU:s förvaltningsfond för Colombia och uppmanar vice ordföranden/den höga representanten, kommissionen och medlemsstaterna att bekräfta och stärka EU:s politiska, ekonomiska och tekniska stöd till den colombianska fredsprocessen och återspegla detta i den kommande fleråriga budgetramen, det fortsatta politiska engagemanget på hög nivå och det arbete som utförs av EU:s särskilda sändebud för fredsprocessen i Colombia.

15. Europaparlamentet uttrycker sin oro över den föreslagna nedskärningen av budgeten för Colombias ombudsman och upprepar att finansieringen är avgörande för att skydda de mänskliga rättigheterna. Europaparlamentet uppmanar EU, särskilt Europeiska utrikestjänsten och dess delegation i Colombia, att aktivt stödja respekten för internationell humanitär rätt och regeringens skyldighet att skydda civilbefolkningen.

16. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikesfrågor och säkerhetspolitik, medlemsstaternas regeringar och parlament, Colombias president, regering och parlament, Förenta nationerna och Amerikanska samarbetsorganisationen.